

PLANINSKI VEŠNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1900.

Leto VI.

Potovanje na Severni rtič (kap).

Spisal Ivan Plantan.

(Dalje.)

Hiteli smo skoz portal iz dveh velikanskih kitovih reber v mali muzej, kjer se nahajajo zanimivi predmeti, ki se nanašajo na kitov lov. Zapisali smo se tam v spominsko knjigo, dali nekaj bakšiša spremljevalcem in z ruto pred nosom smo zdirjali mimo grozne tovarne v čoln ter se zopet prepeljali na krov „Kong Harald“. Čreylje smo imeli tako mastne, da bi bili celo zimo lahko brez skrbi hodili po snegu; vrhutega nas je pa dohitel tudi dež in nas prav pošteno premočil. Videli smo torej, kar nam je bilo obljubljenega, priznati pa moram, da nismo bili prav nič očarani od vsega.

Naj mi nihče ne šteje v zlo, če sem preveč natanko popisal znamenitosti otoka in postaje „Skarö“; ker pa smatram za svojo dolžnost, strogo se držati resničnih dogodkov na svojem potovanju, nisem smel zamolčati tudi obiska sloveče kitove postaje Skarö.

Ves utrujen sem legel nekako po 2. uri zjutraj v posteljo in drugega dne, t. j. 29. julija, sem vstal šele ob 9. uri zjutraj.

„Kong Harald“ je med tem časom hitel od otoka „Skarö“ južno proti Tromsö skoz „Grötsund“ mimo otoka „Renö“. Ob 6. uri zjutraj smo prišli v Tromsö, toda mene ni prav nič mikalo vstati in v dežju si ogledati še enkrat to mesto in njegove drage trgovine. Ker je bilo slabo vreme, smo morali večinoma ostati v salonu; kajti na krovu je veter raznašal dež na vse strani, da ni bilo moči tam sedeti.

Ko smo tako vsi štirje tovariši, Brunšvičan, Saksonec, Berlinčan in jaz sedeli za mizo in pili „viski“, vprašam prijatelja Fränkla, kako mu je ugajal

„Severni rtič“ in kakšen vtisk je nanj napravil. Mož je z žalostnim obrazom priznal, da ni videl rtiča ne popoldne, ko smo bili tja dospeli, ne v jutro, ko smo bili odrinili zopet proti jugu, kajti obolel je na poti proti severu kmalu po obedu eno uro od Hamerfesta dalje. Bil je tedaj tako slab in tako potrtn, da ni mogel prilesti iz postelje na krov, in vsa zdravila, katera mu je bil dal kapitan, mu niso pomagala. Čudno se nam je zdelo, da je ta junak iz Berlina, ki se je, kakor nam je pravil, v viharju vozil preko velikega kanala na Angleško in tudi v Ameriko, tako hudo obolel par ur pred Severnim rtičem vsled lahnega severnega viharčka, za katerega se mi niti nismo zmenili, da ni 27. in 28. nič več jedel, ampak le milo stokal in v postelji ležal. Mižovali smo ga, obenem smo pa tudi pripovedovali, kako krasno je bilo na vrhu Severnega rtiča, in kako prijetno smo držali z njega navzdol in kako lepo smo se vozili v prijetni družbi v čolnici od obali Hornvik do „Kong Harald“ po razburkanem morju.

Mož pa je imel vedno eno vprašanje na jeziku: Ali je to morda zabavno potovanje, če človek 14 dni potuje na Severni rtič, potroši mnogo novcev, si pokvari zdravje in pri vsem tem Severnega rtiča niti ne vidi. In ta specialist je hotel na rtiču fotografovati oblake, solnce in Bog vedi kaj vse. Smilil se nam je res v sree, kajti njegovo lice je bilo tako žalostno kakor luna poleg žarečega polnočnega solnea! Mož je bil ves obupan. Tolažili smo ga usmiljeni Samaritani na vse načine, razlagajoč mu, da ni na svetu nikjer čiste, neizkaljene sreče, in da bo morda drugo leto, če bo zopet potoval na kap, že bolj utrjen in bo lahko zlezel na vrh in tam, kar mu drago, fotografoval. Pa prijatelj Fränkl se je rotill, da je že edenkratnega potovanja po Severnem in Ledenem morju popolnoma sit, in da ga ne bode radovednost nikdar več gnala na ta konec sveta, kajti plačati jo je moral na tem prvem potovanju dovolj drago.

Sedaj se je mož pokazal v svoji pravi luči in vrednosti, in takega sem si bil želel. Od tega trenutka je moral nesrečnež pri vsaki priliki požreti marsikatero zbadljivo in grenko, to pa za kazen, ker se je v početku morske vožnje široko-ustil, kako je doslej zmagovito prebil vse morske nevihte in viharje in kako fotografuje vse, kar mu pride pred oči.

Toda možu so bile sojene z nami vred še vse drugačne izkušnje na „Kong Harald“, o katerih ni bilo v programu nič omenjeno in o katerih se tudi našemu vrlemu kapitanu ni en dan prej nič sanjalo.

Kakor sem že omenil, je bilo vreme deževno in neprijetno; tudi smo postali že nekoliko utrujeni in nervozni vsled nereda, kar se tiče ponočnega počitka. Človek pride tu na krovu, ker ni noči, popolnoma iz svoje stare navade v tak nered, da si prav srčno zopet želi črno in pravo črno noč. Dočakali smo tudi mi na krovu „Kong Harald“ res pristno temno noč, toda tako, kakršne še nikdar nisem doživel in kakršne si tudi ne želim več.

Iz Tromsøja smo se vrnili preko Malangenfjorda, ki je obrobjen z visokimi, večinoma s snegom pokritimi gorami, skoz Salangenfjord in Mjō-

sund mimo krasnih snežnikov „Arbotstind“ in „Faxtind“, dalje skoz Tjælsund v „Raftsund“ in „Trolldfjord“. Dne 29. julija, ob 8. uri zvečer smo iz Raftsunda dospeli zopet v veliki Vestfjord. Ker je neprestano deževalo, smo šli v salon za kadilce, kjer smo se zabavali do 11. ure zvečer. Drugo jutro je bila nedelja. Prišli smo zjutraj ob pol 7. uri v Holandsfjord pod ledenikom orjakom Svartisenom, katerega smo si bili že na potu proti severu bliže ogledali. Konec srečno izvršenega potovanja smo nameravali na večer prirediti veselico; toda človek obrača, Neptun pa obrne, in tako je tudi naša veselica splavala po morju, in mesto nje smo preživeli silno nemirno noč.

Omenil sem že, da je celo noč in vse jutro neprestano deževalo tako, da smo mogli le malo časa se muditi na krovu; kajti veter nam je metal dež s tako silo v obraz, da smo se kmalu zopet porazgubili v obednico in v salon za kadilce. Vožnja po morju v deževnem vremenu je pa tako dolgočasna in neprijetna, da smo vsi postali otožni in si le želeli, da bi skoraj dospeli v Trondjem. Od „Svartisena“ oziroma iz „Holandsfjorda“ pod njim je pa do Trondjema še dober dan vožnje, in ure so nam silno počasi tekale ta dan.

Po 9. uri dopoldne je počelo od jugozahoda prav pošteno briti, in naš sicer jako mirni in flegmatični „Kong Harald“ je postajal od ure do ure bolj nemiren in nervozen. Kapitan mi je na uho zašepetal, da bi nikogar po nepotrebnem ne vznemirjal: „Drevi dobimo pošten vihar!“ Mene ni ta prognoza prav nič razveselila, kajti vihar je pri belem dnevu zanimiv, toda v noči je silno nepotreben in neprijeten. To kapitanovo prorokovanje sem sporočil svojim tovarišem. Videl sem, da ni nobenemu ugajalo, da pa je prijatelja Fränkla popolnoma potrla. Temu revežu je takoj izginilo vse veselje do potovanja, da, celo do življenja. Bil je itak ves onemogel od zadnje morske bolezni, ki se ga je bila lotila v Hamerfestu in ga dva dni mučila, a sedaj, ko je mislil, da se zopet okrepeča, je izvedel, da nam je za noč prisojen vihar in z ujim neizogibna nova morska bolezen!

Vsled neprestanega dežja je legla na otoke megla, in imeli smo prav malo razgleda na krovu „Kong Harald“. Kapitan je radi nemirnega morja in goste megle ukazal, da je „Kong Harald“ zapustil staro in navadno črto med otoki ter proti zahodu krenil na prosto morje, kjer mu ne preti nevarnost, da bi zadel ob kake „škarje“, skrite v morju, in se razbil. Komaj smo pa bili na prostem morju, smo to začutili tudi na gibanju parobroda. Tu se je začel gugati ali stopati, da smo se kar zaletavali na krovu drug v drugega. To me je spočetka jako zanimalo, in smejati sem se moral, ko so posamni potniki drčali po krovu na vse strani kakor po ledu.

Bili so tudi štirje bivši pruski častniki na krovu; ti so imeli vedno prvo besedo pri obedu ter tudi, kadar smo posedali in počivali na krovu. To so bili gadi, da jim ni bilo po njih mnenju para. Ko smo se nekako ob 10. uri dopoldne dne 30. julija začeli prav lepo po morju gugati, je načelnik te pruske četvorice izrekel željo, da bi se le jeli valovi na krov zaletavati, potem bode vsaj prijetna

vožnja! Pripovedoval je svojim tovarišem, da je star morski medved in da je že prebil mnogo viharjev brez škode za dušo in telo.

Ni mu bilo treba dolgo čakati, kajti „Neptun“ je takoj uslišal njegovo glasno izraženo željo: valovi so začeli od juga in zahoda z vso silo, četudi le v večjih presledkih, butati ob sprednji konec in ob desno stran parobroda in preplavljati krov, da je bilo veselje. Sedaj je pa kaj hitro minila gostobesednost junake Prusaše, in njih komander je bil prvi, ki je pobral pete in se skril v salon; zbal so se valov.

Kakor je že „stopanje“, to je guganje parobroda po dolžini prisililo marsikaterega potnika, da se je zatekel v svojo spalnico, je pa tudi neprestano nagibanje njegovo sedaj na levo, sedaj na desno stran en del krepkejših potovalcev pometalo na postelj. Ostalo nas je morda eno tretjino zdravih, dočim so drugi po vseh kotih skriti stokali in obžalovali svoje pregrehe.

Ker ne morem ob nemirnem morju sedeti v zaprtem salonu, sem se zavil v havelok in odejo, privezal svoj naslanjač sredi krova v zavetju in sedel nanj ter zrl po razburkanem morju. Opoldne sem bil že popolnoma utrujen in naveščal sem se vednega guganja parobroda. Ker je kapitan izjavil, da bomo danes kasneje obedovali, sem porabil to priliko in si dal gorko morsko kopel prirediti. Dobil sem tudi običajno perilo in okrepčal si utrujene kosti svojega rojstva. Po kopeli sem sedel na krov tako, da me je gorkota iz spodnjih prostorov, kjer so kotli in stroji, prijetno ogrevala.

Težko smo čakali obeda. Kapitan se nas je ob dveh popoldne usmilil in nam omogočil obed s tem, da je krenil v zaliv malega otoka, kjer je bilo morje toliko mirno, da smo mogli obedovati. Pri obedu smo pogrešali mnogo gostov, ki so bolni ležali v svojih spalnica. Mi pa, kar nas je bilo zdravih, smo z veliko slastjo obedovali, in po obedu je izročil kapitan vsakemu album s krasnimi slikami norveških znamenitih mest in pokrajin v spomin na to potovanje. Smejati sem se moral, ko je neki nemški učenjak pri obedu svojim sosedom razlagal, da je neko na mizi stoječe pecivo oni „souvenir fra Nordeap“, kakor nam je bil na meniju naznanjen. Mož je mislil, da predstavlja tisto pecivo „Severni kap“. Ko smo dobili potem album kot spomin, je uvidel mož, da se je bil hudo blamiral. Pripomniti moram, da nam je ta nepričakovani dar povzročil veliko veselja, in mislili smo na večer s šampanjcem vrniti ljubeznivost našemu kapitanu, pa prišlo je vse drugače.

Ko smo ob štirih popoldne zopet prišli na prosto morje, je odjenjal veter, in megla so se za nekaj časa razpršile; „Kong Harald“ je vsled tega zavil zopet na navadno progo mimo otoka Vågen in drugih manjših, in nekako po 5. uri smo pripluli do nam že dobro znanega skalnatga otoka „Torghatten“. Komaj smo pa imeli ta otok pol ure za hrbtom, je zopet začelo briti, in morje je postalo tako nemirno, da je naš parobrod zopet skakal in plesal, da je bilo veselje. Ker je ta ples bil vedno bolj divji, sem se spomnil besed kapitanovih, ki je zjutraj

prorokoval, da nas na večer čaka vihar, in sedaj sem tudi verjel, da se res kaj takega primeri. Bili smo slabe volje, kajti ni bilo mogoče mirno ne stati, ne sedeti ali hoditi; leči pa tudi nisem hotel. Tako smo se dve uri vozili, oziroma premetavali po morju, in zopet je začelo deževati, in megla je legla na morje tako gosta, da smo videli le par streljajev daleč. Vožnja je postala prav neprijetna; kajti razgleda nismo imeli nič in vozili smo se med škarkami, to je v morju skritimi in do vrha segajočimi skalami. Zvečer smo zopet eno uro kasneje nego navadno, namreč šele ob 9. uri iskali v zalivu nekega otoka zavetja, ker radi razburkanega morja nismo mogli med vožnjo večerjati niti se zasidrati. Toda namignil nam je kapitan, da naj hitro odvečerjamo, ker se ne smemo dolgo v tem zavetju muditi in moramo hiteti, da čim preje zopet pridemo na prosto morje! Jaz teh besed izprvega nisem prav umel, kasneje sem pa spoznal, da je kapitan prav govoril.

Ta večerja, ki je bila po programu zadnja na krovu „Kong Haralda“, je pa postala za vse potnike na tem parobrodu skoraj prav zadnja. Silno smo hiteli z večerjo, in jedila so nam podajali s tako naglico, kakor da bi čez 15 minut morali s sovražnikom se vojskovati. Pa čakala nas je res prava in ljuta borba in sicer z vso vojsko, kar je ima Neptun v svoji oblasti. Na šampanjca, na napitnice našemu kapitanu, našim dražestnim damam itd. itd. ni nobena duša več mislila, vsakdo se je požuril, da je privoščil par koscev mesa in čašo vročega čaja praznemu želodcu in se za hudi boj pripravil. V 20 minutah je bila večerja končana, potem so še mornarji v naglici povečerjali.

Jaz sem s svojima tovarišema, to je z Brunšvičanom in Saksoncem šel na krov, kjer sem imel privezan naslanjač. Tudi ona sta dala svoja stola privezati, in tako smo čakali, kako nas Neptun pokliče v svoje mokro kraljestvo. Ta večer smo imeli prvič na svojem osemdnevnem potovanju po morju pravo temno noč, tako, da je bilo treba krov električno razsvetliti, to pa ne toliko radi nas potnikov kakor radi tega, da nas drugi parobrodi, ki bi nas utegnili srečati, zapazijo in se nam izognejo. Megla je najhujši sovražnik mornarjev, in ta večer je bila tako gosta, da se ni prav nič videlo; deževalo in deloma snežilo je tako, da nismo prav nič razločili, kod plovemo.

Mornarji so tekali takoj po večerji kakor besni po krovu; oblekli so svojo posmoljeno obleko in hiteli vse, kar je bilo na krovu premičnega, pospraviti v dolnje prostore. Končno so še rešilne čolne zvezli čim najvišje in jih z močnimi železnimi verigami tako pritrdili, da se niso mogli gibati. Na moje vprašanje je odgovoril mornar, da je nevarnost, da po noči bržkone valovi odtrgajo in odneso s krova vse čolne in druge reči! Tudi ta odgovor ni bil tak, da bi človeka razveselil, ker vsak si je lahko mislil, kako bode morje razsajalo, če se je bati, da nam odnese celo priklenjene rešilne čolne. „Kong Harald“ se je pripravil po vseh pravilih mornarske umetnosti na boj z viharjem, ki nam je od trenutka do trenutka z večjo silo metal valove na krov in nam v obraz. Kapitan je ukazal, da

mora parobrod kar najhitreje pluti na prosto morje, kajti med otoki in škarjami ni bilo misliti na rešitev. Večina potnikov bi bila rajša ostala med otoki, toda „Kong Harald“ je poslušal le kapitana; in tako smo ob 10. uri po noči med otoki „Vikten“ namesto v „Foldensfjord“ jadrali v Atlantski ocean!

(Dalje prihodnjič.)

Iz mojega nahrbtnika.

Spisal J. M.

(Dalje.)

Jaz sem imel še precej dobro pet, ker so bili sneženi mostovi, ki vodijo preko razpok, še zmrzli. Samo eden se je udril, pa šele potem, ko sva bila prišla že črez to krajino. Pot je sicer nevarna, pa vrlo zanimiva. Zdaj lezeš previdno črez snežene mostove, zdaj greš ob široko zevajoči razpoki, da si poiščeš prehoda, zdaj moraš zopet sekati stopinje v ledeno steno. Kaj lepo se vidijo one razpoke, ki so tako široke, da jih obseva solnčna svetloba. Prekrasno se izpreminjajo zelenkaste navpične ledene stene v solnčnih žarkih, ki pa ne morejo nikjer prodrati do dna. Na nekaterih mestih vežejo velikanski sneženi oboki nasprotnne stene in tvorijo tako nekake ledene votline. Po vrvi sem splezal v eno tako „ledenico“. Ker je solnce od strani sijalo vanjo, so se blesketale stene, kakor bi bile sestavljene iz samih briljantov in smaragdov. Ko se v poznem poletju podero ti oboki, je pač težko priti črez ledenik, zakaj skoraj povsodi ga križajo velikanski ledeni prepadi in tako široke razpoke, da jih ni mogoče preskočiti. Brez vrvi pa ni nikdar varno lesti preko njega. Odvezala sva se šele, ko sva prišla popolnoma črez ledovje. Potem sva jo pa udrila po skalovju navzdol in kmalu sva bila v koncu Kaprunske doline na Moserbodnu, ki se lahko imenuje biser Visokih Tur.

Nad 2000 m visoko se razprostira tu ljubka, skoraj popolnoma ravna plan, lepo porasla z mahom in z redko nizko travo. Odtoki z ledenikov se razlivajo po njej v majhnih potočkih, ki se družijo v potok Kaprunerache pri Hohenburgu, kjer je vhod v Moserboden. Okroginokrog se dvigujejo vrhovi črez 3000 m visoko. Ozadje je popolnoma zadelano s Karlingerjem, ki kipi neposredno iz doline. Visoka Riffel, Bärenkopf, Glockerin (3420 m), Bratschenkopf (3497 m) mole svoja ledena temena v sinje nebo, z njih pleč pa se ulivajo premnogi ledeniki po silni strmini navzdol, nad vsem pa kraljuje vitki stožec Wiesbachhorna. Tajna tihota biva v tem, od sveta popolnoma odločenem kraju. Moti jo le žuborenje potokov, tuintam tudi grmenje plazov, ki se trgajo visoko v ledenikih.

Sedel sem na mahovito skalo, zrl na zelenkastomodre ledenike in sanjaril... Kar me je neprijetno zdramila glasna govorica. Ozrem se; blizu mene je že prispela družba elegantnih gospodov in dam, oboroženih s solnčniki, lornjeti, monokli, slikarskimi in fotografskimi pripravami i. t. d. Iz planinske idile, iz divje romantike sem bil takoj prestavljen v suhoparno moderno življenje. Planil sem po palici, in hajdi naprej!

Ljubkost doline in divja lepota ledenikov privabita leto za letom več turistov na Moserboden. V novejšem času so postavili v začetku doline hotel, ki te zadovolji, če si še toliko razvajen. Vanj lahko prijašiš iz Kapruna na muli ali se pa pripelješ z vozom po zložni poti, — tega ti pa ne svetujem, ako nisi posebno petičen. Zato pa najdeš tudi tik Karlingerja dame in gospode, ki se izprehajajo s solnčniki v rokah in z rumenimi cipelami na nogah.

V hotelu sem se poslovil od vodnika in par desetakov, potem sem jo pa mahnil naprej, olajšan v žepu, zato pa obtežen na hrbtu, zakaj nahrbtnik se me je zopet oprijel, kakor komar konja. Mimo lepega slapa sem prišel po strmi kolovozni poti na Wasserfallboden (1580 m). Tudi ta del Kaprunske doline je jako lep. Popolnoma raven, je poln lepih planin, po katerih se pase nešteto govedi. Dočim na Moserbodnu prevladuje divja romantika, se razgrinja tod prijazna planska idila. Ko še ni bilo tam hotela, so prenočevali na Wasserfallbodnu hribolazci le v Rajnerjevi in Orglerjevi koči; takrat sta bili bolj preprosti, sedaj sta pa podobni malima hoteloma.

Ko sem prišel na konec praga, sem že zagledal pred seboj Kaprunsko in Pinegavsko dolino; tudi Watzmann me je zopet pozdravil in se otresal sitnih megel, katere so mi ga hotele zakriti. Pod seboj sem uzrl hotel Kesselfall-Alpenhaus (1033 m), ki stoji že v Wüstelau, na tretjem pragu Kaprunske doline. V neštevilnih ovinkih se vije pot do njega. Udril sem jo kar naravnost navzdol. Seveda bi bil skoraj tudi tu v nesrečo. Pri nekem ovinku sem skočil črez škarpno in kmalu bi bil podrl mulo, voziček in kar je bilo v njem. Nekaj je zakričalo s tankim glasom, nekaj pa zaklelo s debelim, toda utegnil se nisem niti ozreti, tako sem bil zagnan. Drl sem kakor plaz naprej in se ustavil šele pri hotelu. Ozrl sem se nazaj. Visoko nad menoj je vlekla klavarno majhna mula voziček na dveh kolesih, v katerem je sedela precej obširna dama — bilo jo je poln voz; za njo pa je sopihal nič manj rejen gospod, ki si je brisal pot z velikansko ruto, katero bi jaz gotovo lahko rabil za rjuho.

Ker sem bil tako srečen, da nisem napravil nobene nesreče, in sem precej zaslužil, ker se nisem vozil, sklenil sem se napiti.

Stopil sem na senčnato verando, kjer je sedelo že precej gostov. Gledali so me kakor medveda. Seveda me to ni zmotilo. Sedel sem široko za mizo in pozvonil, da je priletelo naenkrat pet natakaric, menda vse, kar jih je bilo v hotelu.

„Liter vina“! sem ukazal. Da bi videli, kako sem jim sapo zaprl! vse je utihnilo po verandi. Slednjič vendar ena izpregovori in reče: „Tu se ne toči vino v litrih, ampak se dobi samo v steklenicah“.

„V takih-le?“ vprašam in pokažem na sosednjo mizo; bile so tako majhne, da bi skoraj mislil, da so v njih zdravila. „No“, ji rečem, „ako je pa stvar taka, prinesite mi jih kar štiri, da vam ne bo treba vedno donášati, in če imate kruhe tudi v taki „fasoni“, prinesite mi jih en ducat“.

Kmalu je stalo vse na mizi, in začel sem delati. Nekdo mi je voščil dober tek, zahvalil sem ga za prijazno besedo, toda tek sem dobil šele, ko sem vse pospravil in sicer dvojen, enega v želodec, drugega pa v podplatih — ko sem plačal. Ako me še kdaj noga zanese v ta kraj, ognil se bodem hotela daleč naokrog in se napil vode; to bo gotovo ceneje, saj te stane tudi samo 60 h, ako si ogledaš slap Kesselfall. V velikanskem skoku se meče potok v globoki in temni Ebenwaldkessel; velika množina vode dela slap še mogočnejši. Pred leti si ga je vsakdo lahko ogledal zastonj, sedaj si ga je pa osvojil ta preklicani Alpenhaus, ki stoji skoraj tik njega. Naredil je stopnice h kotlu in napeljal električno svečavo. Po noči ob razsvetljavi se slap neki jako lepo vidi. Jaz nisem utegnil čakati noči, ker je solnce stalo še visoko, pa tudi prenočevati nisem hotel v hotelu, ker sem se bal, da bi mi zjutraj ne vzeli nahrbtnika in palice ter me poslali po odgonu domov.

Skozi lepi hotelov park sem prišel na cesto, ki drži po lepem senčnatem gozdu „Ebenwald“, kateri pokriva velik del Wüstelaua. Imenovani prag zaključuje Kesselbüchel, skozi katerega si je izdolbila Kaprunerache globoke tesni. Pred šestimi leti so naredili mostove skozi nje in jim nadeli ime „Sigmund-Thun-Klamm“. Vzradostil sem se, ko sem s prašne ceste pri Bilinskega mostu stopil vanje.

Rad bi dostojno popisal te tesni, pa jih ne znam. Kdor bi rad vedel, kakšne so, naj jih gre gledat; ako mu je pa preveč od rok, naj gre v Vintgar; slapove naj si misli malo večje, tesni krajše, zato pa tudi tesnejše in temnejše, mostove še više ob stenah izpeljane — in vedel bo natanko, kaka je „Sigmund-Thun-Klamm“. Samo tako moker ne bo prišel iz Vintgarja kakor jaz iz Thunovih tesni. Izhod zapira hiša, v kateri moraš plačati vstopnino, oziroma „izstopnino“. Ustrašil sem se nehote, ko sem zagledal zraven blagajnika — orožnika. To dela slaba vest; spomnil sem se namreč svojega smrčavega prijatelja iz Hoffmannove koč. Kaj bi bilo, ako bi bil dobil v Zellu zastonj prenočišče, akoravno nisem tja nameraval! Toda prišel sem srečno skozi. Ko sem plačal 60 h, sta me izpustila.

Iz tesni sem prišel v pravo dolino Kaprun. Od daleč sem zagledal vitki stolp bele cerkve, ki stoji na visoki pečini, okrog nje pa prijazne hiše vasi Kaprun. Nad njimi stražijo še precej dobro ohranjene razvaline Kaprunskega gradu, ki je bil postavljen v 12. stoletju. Starinoslovce zanimata njegova stolpa Feuer- in Reckthurm, temne ječe, letnica 1574 nad vrati, pet vzdanih krogel, malo pokopališče, kamor so pokopavali umrle jetnike, in po grajskih prostorih razne stare ropotije. Vse to mi je razkladala zgovorna gostilničarica pri Orglerju, ko sem proučeval tirolsko vinsko starinoslovje.

(Dalje prihodnjič.)

Skozi Turski žleb na Skuto.

Spisal Fr. Kocbek.

Iz Logarjeve doline, oziroma z Okrešlja je bila od nekđaj hoja na Rinko, Skuto in Grintavec po skupnem potu skozi Turski žleb silno težavna, a tudi skrajno nevarna, ker leži v ozkem, do 12 m širokem žlebu do pozne jeseni sneg, ki je po največkrat zmrzel. Da se temu odpomore, je slavnoznani razkrivatelj krasnih Savinskih planin, prof. dr. Frischauf, izdelal načrt za napravo novega pota. Lansko leto se je delo pričelo, letos pa srečno dokončalo. Podrobnejši popis priobčimo kasneje.

Dne 17. septembra t. l. se je vršila slovesna otvoritev potov skozi Turski žleb in na Skuto. V „Südsteierische Post“ piše o tem prof. Frischauf: „Gotovo najlepša slovesnost, katero je kdaj kako planinsko društvo v naši Štajerski obhajalo, je bila otvoritev potov skozi Turski žleb in na Skuto, na središče pred 30 leti še skrivnostnega gorskega korena Rinke ob trojni meji Štajerske, Kranjske in Koroške“.

Z ozirom na konec počitnic in ker imenovana pota pri najboljši kakovosti nista primerna za naenkraten mnogobrojen obisk, je Savinska podružnica povabila le manjše število planinskih prijateljev na slovesnost. Dne 16. septembra zvečer so se zbrali udeležniki v koči na Okrešlju in sicer: vseučiliški prof. g. dr. Frischauf, g. dr. Fr. Reinitzer, profesor tehnike v Gradcu, g. A. Mikuš, zastopnik osrednjega odbora, podružnični načelnik g. Fr. Kocbek, podružnični tajnik g. Ig. Šijanec, g. I. Sadnik in g. I. Schmid, učitelja iz Št. Pavla, g. Ig. Strmecki, učitelj pri Sv. Frančišku, in slučajno došli g. Ernest Sputh, profesor iz Berlina. Ko smo si ogledali delavsko kočo in podružnično kovačnico, smo se razgovarjali v koči še o naših planinah.

Drugo jutro smo zapustili kočo kmalu po 6. uri. Spremljali so nas znani vodniki: J. Piskernik, Bl. Plaznik, Miha Uršič, Lovro Potočnik z bratom Miklavžem. Od kočje vodi pot na desno po Mrzlem dolu ter se kmalu zavije na levo navkreber. Odtod do vhoda v Turski žleb greš po nakopanem potu celjske sekcije; napravljenih je 80 malih in večjih serpentin. Poprej je bila hoja po strmi trati in po gramozu silno utrudljiva in še zdaj te pošteno ugreje.

Pri vходу v Turski žleb stoje velikanske skalne klade sredi žleba. Pred prvo klado so delavci opravljali vsakdanjo jutranjo molitev, predno so odšli na nevarno delo. Tu se zavije pot na desno do navpične stene, za katero vodijo kamenite stopnice polagoma navkreber. Kmalu dospješ do železnih stopnic, ki so utrjene v navpični skali, nekatere so spodaj še podprte, ob skali pa je napeta še žična vrv, da se z roko držiš. Tako stopaš polagoma navkreber, vedno više po raznih kamenitih stopnicah, izklesanih in zloženih, ter po železnih. Z železnimi kolei in vrvmi je osigurana hoja, kjer je količkaj treba. Blizu vrha Turskega žleba se vije pot po gramozu na gorsko planoto. Zanimivo je bilo gledati, kako so se udeležniki

počasi premikali po stopnicah ob skali naprej. Od kočee na vrh Turskega žleba smo prišli v 1³/₄ ure.

Daljni pot vodi ob kotlinah in nizkih grebenih po Malih podéh, in kmalu zagledamo pred seboj strme, impozantne vrhe oboje Rinke, štajerske in kranjske (Mitterspitza), in Skute, ki nam je kazala skoraj nedohodno stran in južni ostri rob, kateri se ob vznožju izgublja kot Sleme proti Skredu. Dober pot razen enega težavnjšega mesta z žično vrvjo nas pripelje na prod in do strme skale, na pravo vznožje Skute. Odtod smo previdno plezali po vijugastem potu, da se ne zruši kak kamen, ki bi zadaj idočim lahko postal usoden. Skoraj sredi pobočja smo prišli na ozek greben, imenovan „Streža“, ki ima na vsako stran 200 — 500 m navpične prepade. Lezli smo vsi „po vseh štirih“, kar zakliče vodja M. Uršič: „hamzi“. V prvem trenutku si skoraj nobeden ni upal pogledati navzdol na Velike pode, dokler nas množina divjih koz in kozlov ni jela bolj zanimati nego nevarnost našega položaja. V eni tropi smo našli 32 glav, v drugi višji 14, poprej smo pa videli že 7 živali. Ta pogled je bil zares čaroben. Živali so bežale ena za drugo navzdol in navzgor po ozkih skalinah. Dasi je lovec zavrela kri, smo drugi, ki smo bili v precej kritičnem položaju, zahtevali „naprej“. Vijugajoči se pot nas je vodil po varnih stopnicah in policah ter dimnikih na vrh Skute. Od Okrešlja smo dospeli na Skuto v 4 urah, dočim se je prej rabilo po ovinku na Velike pode in na Skuto dvakrat toliko časa.

S Skute smo občudovali krasen razgled, kakršnega turist malokdaj doživi. Veliki Klek, Hochalmispitze in Dachstein so obračali našo posebno pozornost nase, ne glede na množino drugih vrhov. Zrli smo na Jezersko, Železno Kapljo, Velikovec, Kamnik, Ljubljano in Kranj. Frischauf imenuje Skuto najsijajnejšo točko Savinskih planin. Berlinčanu je bil razgled „famozen“, ker je s tem izletom dobil najboljši pregled čez celo skupino, zlasti še pogled v razne doline, ki se končujejo v tem krasnem gorstvu. Panorama z Grintavca je skoraj ista, toda s Skute, rekel bi, le še veličastnejša in obsežnejša.

Dve uri smo občudovali stvarjenje božje, zamaknjeni v velikanski prizor, pozabivši ves trud s hojo. Prelistujoče spominsko knjigo, nas je zlasti razveselilo, da je med 82 letošnjimi obiskovalci Skute mnogo naših vrlih čeških bratov.

Pod trioglatim trikotiščem stoječ, smo izvršili oficialno slavnost. Podružnični načelnik je pozdravil v slovenskem in nemškem jeziku navzočnike v imenu „Savinske podružnice“ in osrednjega odbora „Slov. pl. društva“, rekoč, da v ožjem krogu planinskih prijateljev slovesno obhajamo otvoritev važnih potov skozi Turski žleb in na Skuto, ter posebej še poudaril zasluge gosp. prof. Frischaufa. Prof. Frischauf je rekel v svojem govoru, da je bil pred 25 leti na Skuti ter da je dal na svoje stroške popraviti pot (mimo Štruce) na Skuto. Veseli ga, da je zdaj napravljen nov, zanimiv in krajši pot. Veseli ga posebno, da so se slovesnosti udeležili tovariši učitelji, katerih namen ni samo razširjevati znanosti, nego tudi pobijati predsodke. Po nemško-radikalnih hujskajočih listih se širi mnenje, da Ne-

mec po slovenskih gorah ni varen. On je, četudi ne vešče slovenskemu jeziku, našel povsod tod največjo gostoljubnost in želi, da bi v naših planinah našli oni mir, ki si ga želi ves svet. Zato je prosil navzočna tovariša, naj delujeta, da se oni krivi predsodki razpršijo v nič. Prof. Sputh iz Berlina je dejal, da ga je naključje privedlo sem k otvoritvi potov, ki so glede naprave „edini“. V Nemčiji sicer ne goje omenjenih predsodkov proti Slovincem, a če bi bili, bode v svojih krogih skrbel, da izginejo. Potoval je po Triglavu in po Savinskih planinah, a se povsod domačega čutil kakor na Tirolskem. Zato je zaklical „Slov. plan. društvu“ trikrat „hoch“. Nato je omenil prof. Frischauf, da stojimo na meji treh dežel, kakor je bila Skuta na stari mapi označena. Spominjajmo se našega vzvišenega prijatelja planin, Njega Veličanstva, ki gre v planine, kadar se hoče odpočiti od vladarskih skrbi. Navzočni so zaklicali trikrat „živio“ in „hoch“ presvetlemu cesarju. Nadaljujoč pravi g. prof. Frischauf, da je, ko je pred 25 leti začel razkrivati Savinske planine, našel v Piskerniku ljubeznivega prijatelja, moža v preprosti obleki, ali redke srčne dobrote. Njemu se ima zahvaliti, da so se razna važna dela mogla izvršiti, četudi za svoj trud ni našel posebnega plačila. Navzočni so mu izrekli hvalo in mu gorko stisnili roko. Piskernik je bil ginjen in se kratko zahvalil. S tem je bila končana redka, a ginljiva slovesnost v visočini 2530 m. Dve uri smo se mudili na vrhu, a zdelo se nam je, da smo komaj $\frac{1}{4}$ ure bili tam.

S Skute smo šli po starem potu mimo Štruce, lepe gore z gladkimi stenami, zarezanjimi v podobi „štruce“. Neki šaljivec je trdil, da je Štruca toli velika, da bi lahko dobil vsak Dunajčan pošten košček. Globoka štirioglata jama je zelo dobrodošel vodnjak, v katerem se vedno nahajata mrzla voda in sneg. Seveda smo se tu okrepčali in napolnili prazne steklenice. Pod Dolгим hrbtom smo se ločili. Ondi je zastopnik osrednjega odbora še enkrat v imenu planinskega društva iskreno zahvalil prof. Frischaufa za njegovo izredno naklonjenost našim težujam ter mu v slovo zaklical krepk „živio“. Prof. Frischauf, Šijanec in vodnik Piskernik so odšli potem pod Skuto proti Turskemu žlebu in na Okrešelj, ostali pa proti Mlinarskemu sedlu pri Grintavcu. Nekateri so hoteli obiskati krasno češko koč, ali strmi pot je nekega tovariša, ki rajši hodi gori nego doli, plašil, da smo se vrnili, samo prof. Reinitzer je odšel po omenjenem potu. Berlinčan je bil zelo vesel, da skupno potujemo. Šli smo po Velikih podéh na Kokrsko sedlo. Lična Zoisova koč je napravila na nas slab vtisk, ker je bila zaprta in ni bilo dobiti nobene pijače, dasi jo je vodnik preiskal po vseh kotih in koncih. Ker nočem kritikovati, omenim samo, da je Berlinčan bil nejevoljen. Šele v lepi turistovski hiši Kamniške korporacije pri Uršiču smo ob 7. uri zvečer dobili primerne krepila.

Opisani izlet na Skuto skozi Turski žleb ostane gotovo vsem v najlepšem spominu.

Društvene vesti.

† **Ivan Kačič**, c. kr. notar v Šoštanju, je dne 1. oktobra t. l. nenadoma umrl v starosti 53 let. Pokojnik je bil mnogo let član „Savinske podružnice“, v Mariboru svoj čas predsednik čitalnici, v Šoštanju pa voditelj tamošnjim Slovincem. Kjer je bival, je živel sredi slovenskega narodnega gibanja in oživil ga povsod. Že kot gimnazijec pred 35 leti, ko je v Laškem trgu bilo veselo slovensko življenje, katero je vodil tedanji nadžupnik preblagega spomina, Anton Žuža, pa rodbine: Flisova, Znidaričeva, Lažičeva, Slančeva, Orožnova i. dr., je bil mladi Kačič vselej združen, ko so se prirejale veselice, igre, plesi itd. v tedanji laški čitalnici. Pokojni notar se je rodil leta 1848. blizu cerkve sv. Mihela pri Laškem trgu. Gimnazijske šole je dovršil v Celju, pravoslovje na Dunaju. Prakticiral je na Vranskem, v Mariboru, v Celju, v Škofji Loki in v Kamniku ter leta 1883. spomladi nastopil notarijat v Šoštanju. Veličastni izprevod dne 3. oktobra jo pričal, kako priljubljen je bil rajni Kačič. Bodi mu zemlja domača lahka in blag mu spomin!

Novi člani.

Osrednjega društva:

- Gd. Krč Jernej, vodnik v Kokri.
 „ Lozar Pavel, trgovec v Ljubljani.
 „ Pahor Adolf, učitelj pri Sv. Katarini nad Trbovljami.

Češke podružnice:

- Gd. Černý Václav, prof. pedagogija v Pragi.
 Gdč. Dvořákova Ana v Kralj. Vinogradih.
 Gd. Jozek Ladislav, ravnatelj gospod. šole v Českem Brodu.
 „ Lindacker Gustav, adj. tehn. fin. kontrole v Protivínu.
 „ Maixner Emerih dr., prof. češke univ. v Pragi.
 „ Marek Karel dr., odvetnik v Pragi.
 Ga. Mikulejska Antonija, soproga cukrov. ravnatelja v Pragi.
 Gdč. Mikulejska Milena v Pragi.
 „ Mikulejska Olga v Pragi.
 „ Mikulejska Ludmila v Pragi.
 Gd. Mikulejský Zdenko v Pragi.
 Gdč. Mlynářova Julija, učiteljica v Nuslih.

- Gd. Nýdrle Ant., ravnatelj tovarne v Pragi.
 „ Páry Václav, prokurist v Pragi.
 „ Pelišek Fr., prof. višje obrtne šole v Pragi.
 „ Pflanzner Artur, pivovarnar v Pragi.
 „ Prusik Fr., šolski svetnik v Pragi.
 „ Skokan Juri, višji inženir v Pragi.
 „ Tábořský Fr., pisatelj in prof. v Pragi.
 „ Veselík Karel dr., gimn. prof. v Pragi.
 „ Vyšín Rudolf, viš. dež. sod. svetnik v Pragi.
 „ Zelenka Josip, restavrater.

Savinske podružnice:

- Gd. Žmavc Andrej, šolski vodja v Grizah.

Češko kočo na Ravneh je obiskalo do 27. septembra 442 oseb, in sicer od dne 27. julija dalje, t. j. po otvoritvi 227 oseb.

Vpliv češke kočice na obisk Zoisove kočice kaže okolnost, da je bilo v tej do 31. avgusta 126 gostov, izmed njih pa 53 udov „Slov. plan. društva“ (29 Čehov in 24 Slovencev), ki so vsi prišli tja na potu do češke kočice ali od nje.

Nova steza od Mlinarskega sedla na Grintavec, izdelana po vodniku Uršiču, je gotova in po češki podružnici kot graditeljici odobrena. S tem je postal Grintavec pristopen tudi od severne strani za vsakega izkušenega turista. Steza je dobro zavarovana na nevarnih mestih in mestoma izsekana s stopnicami.

Napravo pota od češke kočice „na Vodine“ je poverila češka podružnica vodnikoma Piskerniku in Potočniku, ki sta ga že dogotovila. Prihoduje leto bo torej moči priti od češke kočice naravnost v Logarjevo dolino.

Markacije. Češka podružnica je markirala pota: Z Jezerskega k češki koči, odtod čez Mlinarsko sedlo na Grintavec; z Jezerskega na Veliki Obir čez Korte (Trögern) in Obirsko (Ebriach). Poslednja tura traja 8 ur gori in jo je lahko izvršiti z Jezerskega v 1½ dnevu. Prenočiti je moči v Rajnerjevi koči. Dalje sta markirala prof. Dvořák in dr. Chodounský pot z Dovjega na Mlinico.

Markacija poti iz Kroepe črez Jamnik v Selca in nazaj iz Železnikov črez Dražgoše v Kropo dne 27. p. m. je združila prav prijetno družbo izletnikov iz Kroepe, Kamne gorice, Radovljice, Mošenj in Bleda, med njimi nestorja turistov Radovljiške podružnice, g. K. Pi-brovca, ter članice Savinske podružnice v lepo Selško dolino. Vodil je markacijo župan kropenski, g. L. Hafner, kot najboljši poznavalec najbližjega prehoda. Vseskozi lepo vreme je vplivalo ugodno na razpoloženje izletnikov kakor tudi na trajnost znamenj, ki so bila tod še bolj s praktičnega nego z udobnostnega stališča potrebna. Prihodnje leto na spomlad se postavijo primerne napisne table.

Nagrobni spomenik ponesrečeni turistinji Ivani Stein, učiteljici z Dunaja, ki je bila lani padla raz Ponco, je postavila in odkrila na dan obletnice grozne nesreče Radovljiška podružnica ob navzočnosti pokojničine sestre na rateškem pokopališču. Spomenik ima razen imena in letnice rojstva in smrti sledeči pripis: „Pri-jateljici in sotrudnici v hvaležen spomin „Slov. plan. dr. podr. za ra-dovlj. okraj“. — Izklesal je kamen iz domačega mramorja podružnični član, gosp. Frančišek Kocijančič iz Črnavca, v občno zadovoljstvo. Vsi stroški znašajo 170 K. Nabralo se je 126 K, drugo je dodala sestra nesrečne pokojnice. Pomnik ta naj priča vsakomu, kako ve ceniti slovenski planinec dobrote in zasluge vsakega pravičnega nam tujca, in da hvaležnost njegova ne mine tudi po smrti prijateljevi.

Nesreča na Ojstrici. Dne 18. septembra t. l. je prišel k Piskerniku v Logarjevi dolini Hans Lichteneckert, poštni asistent v Gradcu, ter ob 10. uri dopoldne odšel na Ojstrico. Od tega časa se pogreša.

Iz Celja se je pripeljal dne 17. septembra s kolesom do Solčave in je v gostilnici g. Krist. Germela prenočil. Tu je bil zelo neprijazen, morda zato, ker ni dobil druge večerje nego jajca. Pri Piskerniku v Logarjevi dolini je pustil kolo, jedel jajca in popil $\frac{1}{4}$ litra vina, $\frac{1}{4}$ litra vina ter nekaj brašna vzel s seboj, za večerjo pa si naročil pišče. Piskernika, ki je bil ravno s prof. Frischaufom prišel z Okrešlja, je vprašal,

kako se gre z Okrešlja na Ojstrico. Piskernik mu je odgovoril, naj gre rajši črez Klemenškovo planino in na Škarje. Lichteneckert je tu malo govoril in je bil videti oduren. Pri sebi je imel daljnogled, revolver in pled ter ni bil turistično opravljen.

Okoli 3. ure popoldne so ga srečali štirje turisti pod Gornjo jamo. Teh ni ogo-voril, nego jih le nekoliko po strani pogledal. Odtod je imel na Škarje še 2 uri hoda, ker je po dosedanji hoji bil slab pešec; na Ojstrico bi utegnil priti šele ob 6. ali 7. uri zvečer.

Ker ga zvečer ni bilo nazaj, je mislil Piskernik, da je šel v Korošico ali v Kocbekovo kočo ter da pride 19. septembra po kolo. Ko se tudi ta dan ni bil vrnil, ga je šel Piskernik s pastirjem na Klemenškovi planini iskat dne 20. septembra. Bil je meglen dan. Lichteneckert ni bil vpisan ne na Ojstrici, ne v Korošici in ne v Kocbekovi koči. Zato je Piskernik poslal brzojavko na pošno ravnateljstvo v Gradcu, da se Lichteneckert pogreša. Pošno ravnateljstvo je takoj o tem brzojavno obvestilo c. kr. okrajna glavarstva v Celju, Kamniku, Kranju in Velikoven, ta pa žandarmerijo, županstva in poštarije.

Savinska podružnica je o tem slučajno zvedela po nekem Solčavanu dne 21. septembra ob 4. uri popoldne, a ni vedela, kdo se je ponesrečil. Zato se je načelnik Fr. Kocbek takoj na kolesu odpeljal na Ljubno ter izpraševal turiste, ki so ga zadnji videli. Na Ljubnem je bilo 5 brzojavk za nemške vodnike in pošte. Načelnik Kocbek je potem po noči odpotoval v Luče, Solčavo in v Logarjevo dolino, oddal brzojavke, poklical oziroma zbudil vse vodnike ter jim naročil, kod morajo drugi dan iskati.

Dne 22. septembra se je takole iskalo: vodnik Pečovnik in sin sta šla preko Luške koče, Kocbekove koče, Ojstrice, Škarij; vodnika Dešman in Dolinar skozi Robanov kot v Kocbekovo koč, črez Korošico, Škarje; vodnika Kramer in Plaznik skozi Logarjevo dolino, Grlo, Rjavčko dolino na Škarje; Kocbek skozi Klemenškovo dolino na Škarje.

Ob 2. uri popoldne so se šli vsi na Škarjah. Odtod so natančno preiskali ves prostor navzdol med Ojstrico in Luško Babo do Korošice in Petkove njive. Med tem je

9. 1901 / 190
Amerika?

došel tudi žandarm Podpečan iz Gornjega grada.

Prenočivši v Koebekovi koči, so odšli vodniki dne 23. septembra zjutraj: Dešman, Kramer in Plaznik črez Škarje, Planjavo, Kamniško sedlo na Okrešelj; vodnik Dolinar po Petkovi njivi v Belo in Bistriško dolino; vodnik Pečovnik s sinom črez Presedlaj in Štajersko Belo; Koebek z žandarmom črez Vodole in Planinška v Luče.

Vse iskanje je bilo dozdej zaman. Tudi Kamniška podružnica je iskala, a brezuspešno.

Lichteneckert je bil 30 let star, oženjen in baje ni posebno zadovoljno živel. Mogoče je torej, da se je sam usmrtil, ali spustivši se raz Ojstrico v prepad, kjer je na nedohodnih krajih obvisel, ali se je pa skril pod pritlikovino in se tam ustrelil. Mogoče pa je tudi, da je v noči iskal zavetja v pritlikovini ter ondi vsled kake bolezni umrl.

Dne 28. in 29. septembra je zopet več

turistov napravilo izlet na Ojstrico ter so zlasti opazovali, ali bi krožeči krogarji ali orli ne ovadili prostora, kjer leži mrtvo truplo. A ni bilo ne duha ne sluha.

Nove razglednice. V knjigotržnici Ig. pl. Kleinmayerja & Ferd. Bamberg v Ljubljani so izšle sledeče nove razglednice: 1.) Triglavska panorama v štirih dvogubnih razglednicah po 20 h, cela skupina 80 h. Podoba je barvana in posneta po Bernhardtovi panorami. 2.) Triglavska skupina od Save pod Globokim. 3.) Stenar (Steiner) v Vratih. 4.) Triglavski vrh s severne strani. 5.) Slap Peričnik in 6.) Triglavski vrh ob jutranji zori. Zadnjih 5 razglednic je naravnih velikosti in so tudi barvane. Cena 10 h. Vse razglednice so umetniško izdelane in delajo čast tiskarni navedene knjigotržnice.

Na Jelovici trasirajo široko vozno pot od savskega mostu pri Lancovem v obsežni državni gozd vrhu hriba (1016 m).

Književnost.

Prof. dr. K. Chodounský: V slovenských Alpách, izdano v Pragi l. 1900 v samozaložbi. Navdušeni oboževatelj naših planin, zvesti naš prijatelj in ustanovitelj češke podružnice, opisuje v tej svoji brošuri dvoje partij: turo na Grintavec in Kočno od češke kočice na Ravneh in pa turo na Hudo Polico (Jôf de Montasio) ter Višjo goro (Wischberg), dvoje velikanov v Višarskem gorovju. S popisom poslednje ture popravlja marsikako netočnost, ki jo podaja o njej Purtschellerjeva knjiga „Hochtourist“. Iz teh potopisov žari vseskozi vroča ljubezen do naših hribov. Vanje je pisatelj vpletel opis, kako se je sam razvijal iz nekdanjega poletnega potovalca, ki je posecal le mesta, v ljubitelja gora in sčasoma v turista, ki je sedaj postal občudovalec slovenskih planin. Chodounskega spis je namenjen Čehom, da seznanja vedno daljše kroge z našo deželo in prikličie med nas zopet nove vrste turistov, to poln zavesti, da deluje za deželo, katere hribski kras je

kar najlepši na svetu. Plemenita ta namera se g. pisatelju, daj Bog, v obilni meri izpolni, saj je pisano njegovo delo toli simpatično, da ni moči odložiti spisa nego z zahvalo za lepe trenotke, ki jih je pisateljeva beseda zbudila v bralcu. —

Zanimanje, ki ga budi brošura za gorovje, sosebno okoli Višarij, budi tudi Vladislav Růžička v svojem spisu „Skupina Jôf Fuarta (Wischberggruppe)“, ki ga je prišel v oktobrski številki izdajati Alpský Vestník. Spis ta je znamenita monografija, razpravlja joča vsestranski še malo obiskovano skupino ob meji naše domovine. O monografiji tej podamo svoj čas, ko bode vsa objavljena, obširno poročilo.

„Alpský Vestník“. Letnik III., št. 1, oktober 1900. Vsebina: Otvoritev češke kočice. — Skupina Jôf Fuarta (Wischberggruppe), popisuje Vladislav Růžička. — Dolomiti, geološka črtica, spisal O. Laxa. — O slovenskih planinah. — Društvene vesti. —

Poziv na III. tekmovalno slikanje.

Odsek amateur-fotografav „Slov. plan. društva“ pozivlje s tem častite člane, da se blagovoljno udeležijo tekmovalnega slikanja za leto 1900. Vzpored je: 1.) Triglavsko, 2.) planinsko, 3.) pokrajinsko slikanje, 4.) razne študije in slike.

Slike, izvršene v dobi od oktobra 1899. do novembra 1900. leta, se bodo obdarovale z raznimi diplomami, katere jim pripozna posebna v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje opozarjamo na to tekmovalno in jih prosimo, da se ga obilo udeležijo ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30. oktobra 1900. leta odseku amateur-fotografav „Slov. plan. društva“.

Imena slik, objektiv, razsvetljava in podpis naj se pošljejo posebej v zavitku.

Fotografi po poklicu so izključeni.

Odsek amateur-fotografav
„Slov. plan. društva“.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K.

„Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo častiti člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih in pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod trančo v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporočja

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugarskih košenih, roženih in drugačnih izdelkov, katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporočja svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Restavracija Železnikova na Dovjem

preskrbuje tujcem in turistom vodnike, vozove in prenočišča. Dobra jedila, pristna pijača in prijazna postrežba.

FOTOGRAFIJA

je nedvomno najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotograflanju za novince preskrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo

 papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin.

JOS. PETRIČ,

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✂ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✂

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Slomškovih ulicah št. 9, (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Firme na steklo in vsakovrstne druge napise, izvirne diplome in vsakovrstna kaligrafska in litografska dela

izdeluje umetniško in ceno

Vinko Novak,

umetni slikar in litograf

na Mestnem trgu št. 10 v Ljubljani.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRICAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9, priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in plesarskih predmetov.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3,

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega **medenega blaga** in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

J. Bonač

v Ljubljani,

v Šelenburgovih ulicah

št. 5, naspr. nove pošte,

priporočam vjudno

svojo trgovino s

papirjem in s pisal-

nimi potrebščinami.

Vzorec papirja pošiljam

na ogled.

V svoji knjigovoznici

izdelujem vezl pre-

proste in najlucjše.

Prevezenjem izdelo-

vane vsakovrstnih

razglednic po fotogra-

fijah, 1000 lepih raz-

glednic 28—32 K.

Imam veliko zalogo

razglednic mesta

Ljubljane z različnih

strani.

10 najlepših razglednic

samih cerkev ljubljani-

skih za 66 h, s pošto

76 h.

Edina zaloga svinč-

nikov družbe sv. Cirila

in Metoda (iz Hardt-

muthove tvornice).

Prekupnikom velik

popust.